

Anti-pestprotocol

HONDSRUG
COLLEGE EMMEN

jou. zien. groeien.

Inhoudsopgave

Inleiding

1 Pesten voorkomen

2. Vroegtijdige signalering en laagdrempelige melding van pestgedrag mogelijk maken

3. Het doeltreffend bespreekbaar maken c.q. stoppen van pesten.

3.1 Standaard stappenplan na een signalering of melding van pesten.

3.2. Het pestbriefje protocol.

4. Contactgegevens

Bijlage 1

Het pesten

Bijlage 2

Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling

Bijlage 3

Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

Bijlage 4

Melding van gepest worden

Bijlage 5

Vragenlijst naar aanleiding van een melding over gepest worden:

Bijlage 6

Voorbeeld van gedragsregels:

Inleiding

Pesten is onacceptabel. Desondanks komt pesten voor en zullen we als Hondsrug College er alles aan moeten doen om pestgedrag tijdig te signaleren en doeltreffend te stoppen.

Dit protocol geeft aan wat onze algemene handelwijze is. Uiteraard is elke pestsituatie anders en zal het nodige maatwerk geleverd dienen te worden.

In onze handelwijze onderscheiden we drie doelstellingen m.b.t. pesten, met bijbehorende maatregelen en richtlijnen:

1. Zoveel als mogelijk pesten voorkomen.
2. Vroegtijdige signalering en laagdrempelige melding van pestgedrag mogelijk maken.
3. Het doeltreffend bespreekbaar maken en stoppen van pesten als dit gesignaleerd en/of gemeld wordt.

1. Pesten voorkomen

Om pesten te voorkomen vinden wij het belangrijk om normstellend bezig te zijn, m.a.w. vaststellen en duidelijk maken hoe wij in onze scholengemeenschap wel (respect voor elkaar) en niet (geen gepest) met elkaar om willen gaan. Deze normstelling kan op verschillende manieren vorm krijgen:

- Duidelijke gedrags- en spelregels op posters en in de brochures van de school (bijlage 6).
- Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een **groeps gesprek**. Hierbij worden de rol van de **pester**, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het anti-pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden bij de mentor of bij de leerlingbegeleider en wordt niet als klikken maar als hulp bieden of vragen beschouwd.
- Via een theatervoorstelling in de onderbouw worden thema's als respect versus pesten aan de orde gesteld.
- In de dagelijkse ochtendopening komen regelmatige thema's aan de orde die te maken hebben met hoe wij wel en niet met elkaar om wens te gaan.
- Als daar aanleiding voor is, organiseren we een zogenaamde TOPs-training voor een groepje leerlingen of een klas, waarin via sociale vaardigheden geleerd wordt om op een positieve wijze met elkaar om te gaan.

2. Vroegtijdige signalering en laagdrempelige melding van pestgedrag mogelijk maken

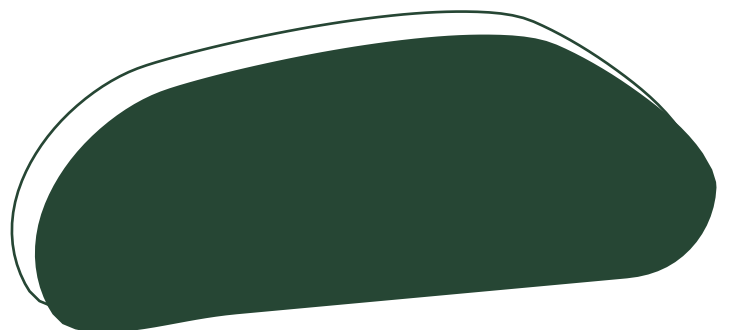
Helaas is pesten niet altijd te voorkomen. Daarom is een vroegtijdige signalering (door medewerkers van onze school) en een laagdrempelige melding (door de gepesten) van pestgedrag zo belangrijk.

Stimulering vroegtijdige signalering van pestgedrag door medewerkers van het Hondsrug College:

- Van alle medewerkers van het Hondsrug College (van kantinemedewerkster t/m docent) wordt aandacht gevraagd voor het signaleren van vormen van pesten.
- Om continue alert te blijven op signalen van pestgedrag, zal de schoolleiding periodiek het onderwerp pesten op de agenda zetten van teamvergaderingen en personeelsbijeenkomsten.
- Schoolveiligheid in al haar facetten (inclusief pesten) is een item in de periodieke leerlingtevredenheidsonderzoeken en kan aanleiding zijn tot verder onderzoek.
- Signalen van pesten moeten altijd worden doorgegeven aan de desbetreffende teamleider/leerlingcoördinator of mentor (beter één verkeerd signaal dan geen signaal).

Een laagdrempelige melding (door de gepesten) van pestgedrag:

- Door het thema van pesten bespreekbaar te maken in de ochtendopeningen c.q. de mentorlessen streven we ernaar dat leerlingen zich veilig en vertrouwd voelen om pestgedrag aan de orde te stellen in de klas, bij een docent of mentor.
- In de school hebben wij drie vertrouwenspersonen voor leerlingen, waar zij in alle veiligheid en vertrouwdheid terecht kunnen om pestproblemen te bespreken. Het moet voor de leerlingen helder worden gemaakt bij wie zij hiervoor terecht kunnen. Daarnaast kunnen leerlingen altijd terecht bij hun mentor of teamleider/leerlingcoördinator.
- In het begin van elk schooljaar krijgen alle leerlingen per mail (ook naar de ouders/verzorgers) een zogenaamd 'pestbriefje' welke zij eventueel kunnen gebruiken om een melding te maken van pestgedrag (zie bijlage 4: 'het pestbriefje').

3. Het doeltreffend bespreekbaar maken c.q. stoppen van pesten.

De mentor is in eerste instantie de persoon die verantwoordelijk is voor het bespreekbaar maken c.q. stoppen van het pesten. Maar hij/zij staat hierin niet alleen.

Afhankelijk van de peestsituatie kan er altijd een beroep worden gedaan op de hulp van de teamleider/leerlingcoördinator of de schoolleider. De teamleider/leerlingcoördinator kan, in onderling overleg, de rol van de mentor overnemen bij escalatie c.q. herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt.

Afhankelijk van de ernst van een peestsituatie, zijn er twee verschillende stappenplannen die ondernomen kunnen worden door de mentor en/of de teamleider om het pesten te doen stoppen:

- 3.1 Het standaard stappenplan.
- 3.2 Het pestbriefje protocol.

3.1 Standaard stappenplan na een signalering of melding van pesten.

Dit standaard stappenplan geldt voor de meerderheid van voorkomende peestsituaties.

1. De mentor praat eerst met de gepeste en later met de pester apart. In het contact met de gepeste wordt achterhaald, wie pest en hoe, wanneer en hoe vaak hij/zij gepest wordt. Tevens wordt onderzocht of de gepeste bepaald gedrag vertoont, waardoor hij/zij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters. In het contact met de pester is het doel driedelig, namelijk:
  - confronteren (zie bijlage 3),
  - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen,
  - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.

NB: De mentor adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis door de leerlingcoördinator of de zorgcoördinator. Wanneer dat nodig is wordt het zorgteam ingeschakeld. De leden van het zorgteam moeten in dat geval het incident in het leerlingvolgsysteem (SOM) opschrijven.

Een leidraad voor deze gesprekken is te vinden in bijlagen 2 en 3.

2. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
3. Indien nodig neemt de mentor contact op met de ouders/verzorgers van de pester en de gepeste en betreft hen bij de oplossing.

4. De mentor praat zo nodig met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groepssfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid en rol ieder groepslid heeft. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd. Dit gesprek zal bij de teamleider of de leerlingcoördinator gemeld worden en van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het leerlingvolgsysteem(SOM) van zowel de leerling die pest als van de leerling die wordt gepest.
5. Indien het pestprobleem niet stopt of escaleert, meldt de mentor dit aan de teamleider/leerlingcoördinator van de leerling(en). Hij/zij overhandigt de teamleider het dossier met daarin de gebeurtenissen en de afspraken die zijn gemaakt. De teamleider spreekt opnieuw met de gepeste en pester(s) en organiseert opnieuw een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. Afhankelijk van de ernst en herhaling van het pestgedrag, geeft de teamleider/leerlingcoördinator de pester een laatste waarschuwing: toekomstige herhaling van pestgedrag wordt niet getolereerd en kan leiden tot schorsing c.q. verwijdering van de school. Wanneer dat nodig is wordt het zorgteam ingeschakeld. De teamleider informeert de betrokken ouders/verzorgers hierover en verzoekt hen dringend om met hun kind te praten om herhaling te voorkomen en stelt hen op de hoogte van de consequenties. Betrokken ouders/verzorgers krijgen een schriftelijke bevestiging van dit gesprek, ondertekend door de directeur onderwijs, met een kopie naar de mentor. De ouders/verzorgers van de gepeste worden ook door de teamleider geïnformeerd.
6. Wanneer na een waarschuwing weer aantoonbaar herhaling optreedt van het pestgedrag, besluit de directeur onderwijs/bestuurder tot een schorsing van één of meerdere dagen, waarover de betrokken ouders/verzorgers geïnformeerd zullen worden. Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen koppig blijft volharden in het ongewenste pestgedrag liggen er geen perspectieven meer tot verandering. De school moet de verantwoordelijkheid nemen voor de veiligheid van de overige leerlingen. Er rest de school niets anders dan verwijdering. In overleg met 'collega scholen' wordt er gekeken naar een plek. Deze procedure valt onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder, deze zal in overleg met de directeur onderwijs tot dit besluit komen.

Verder: In extreme peestsituaties kan er sprake zijn van lichamelijk letsel of materiële schade of vormen van stalking (bijvoorbeeld bij digitaal pesten). In dergelijke ernstige situaties, zal er direct met de ouders/verzorgers van het slachtoffer contact worden opgenomen en geadviseerd worden aangifte te doen bij de politie.

Het in het stappenplan genoemde traject bij aanhoudend pesten is geen automatisme; per leerling wordt bekeken welke maatregelen het meest passend zijn.

3.2. Het pestbriefje protocol.

Zoals al eerder gesteld is een laagdrempelige melding van pesten een van de pijlers van ons antipestbeleid. In het begin van elk schooljaar krijgen alle leerlingen per mail (ook naar de ouders/verzorgers) een zogenaamd 'pestbriefje' welke zij eventueel kunnen gebruiken om een melding te maken van pestgedrag.

Na ontvangst van een dergelijk pestbriefje kan de mentor/vertrouwenspersoon (eventueel in overleg met de teamleider) besluiten om bovenstaande standaard stappenplan te volgen, maar er kan ook een alternatieve weg gekozen worden, namelijk:

1. Als de mentor of vertrouwenspersoon een schriftelijke melding van pesten ontvangt, arrangeert hij/zij een gesprek met de gepeste, met onder meer als doel om instemming te krijgen voor de volgende stap.

2. De mentor of vertrouwenspersoon verstrekt daarna de vragenlijst (bijlage 5) aan de pester met het verzoek om deze

ingevuld en ondertekend de volgende dag in te leveren. Aan de pester wordt medegedeeld dat de pestmelding en de vragenlijst in de leerlingdossiers komen.

4. De vervolgstappen zijn sterk afhankelijk van de ernst van het pesten. In 'lichte' gevallen kan het feit dat het pesten gemeld is en bekend is bij de school, voldoende zijn om het pesten te doen stoppen.

Als er echter sprake is van ernstig pesten c.q. herhaling van pesten, dan zijn de volgende stappen mogelijk:

- De ouders/verzorgers van gepeste en pester worden geïnformeerd, krijgen een kopie van de pestmelding en de ingevulde vragenlijst van de pester en worden uitgenodigd voor een gesprek op school.
- Er zal een gesprek tussen gepeste en pester worden gearrangeerd.
- De stappen 4, 5 en 6 uit het standaard stappenplan (zie 3.1) worden gevolgd.

4. Contactgegevens

Anti-pestcoördinator

Mevr. J.F. Buitenhuis
jf.buitenhuis@hondsrugcollege.nl

Zorgcoördinatoren:

Mevr. F.K. Hindriks-Meins
zorgcoördinator Start College en BB en KB 2 t/m 4
fk.hindriks-meins@hondsrugcollege.nl

Mevr. J.F. Buitenhuis
zorgcoördinator m/h/v vanaf klas 2
jf.buitenhuis@hondsrugcollege.nl

Vertrouwenspersonen:

Mevr. T. Elderhuis
t.elderhuis@hondsrugcollege.nl

Mevr. H. Struikman-Fogarty
h.struikman-fogarty@hondsrugcollege.nl

Mevr. W. Wanders
w.wanders@hondsrugcollege.nl

Bijlage 1

Het pesten

Wat is pesten?

We spreken van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch psychisch en fysiek wordt bedreigd en geïntimideerd.

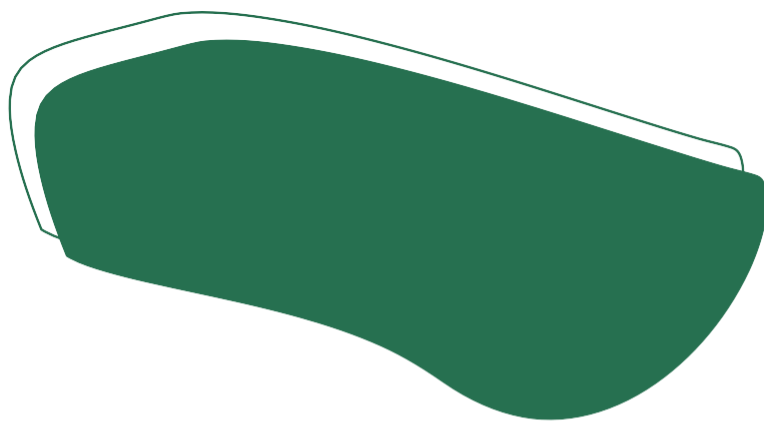
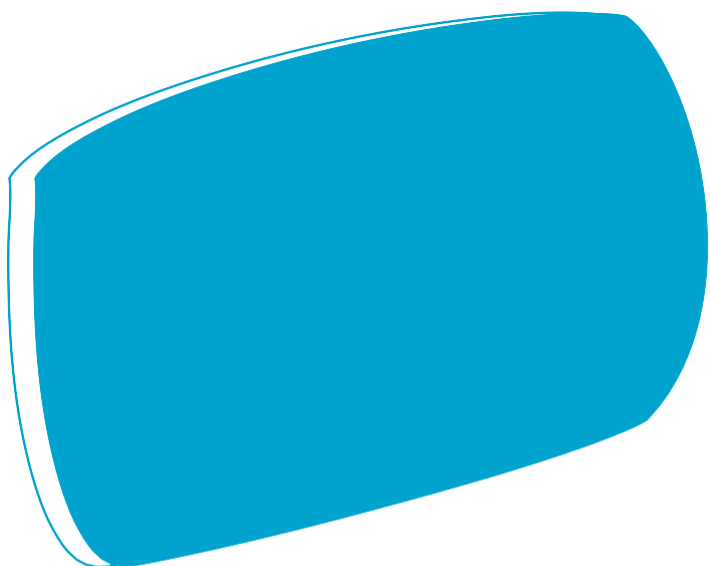
Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend.

Een belangrijk kenmerk van pubers is dat ze druk bezig zijn om zichzelf te definiëren in relatie tot anderen: tot hun ouders en andere volwassenen, maar vooral in relatie tot leeftijdsgenoten. Vriendschappen, relaties en sociale verhoudingen worden daarom tijdens de puberteit zeer belaste onderwerpen: Hoe is de pikorde in de klas? Ben ik populair? Wie 'hoort' in de groep met wie? Wie 'gaat' met wie? Wat zijn de eercodes van onze vriendschap? Juist op een leeftijd dat zelfvertrouwen sterk gekoppeld is aan het antwoord op bovenstaande vragen, is het een nare ervaring om het object te worden van pestgedrag. Net als andere thema's, zijn ook relationele verhoudingen tijdens de puberteit onderwerp van experiment: vriendschappen worden 'uitgeprobeerd'; soms net als vijandschappen en liefdes. Onderdeel van dit 'uitproberen' is het aftasten van grenzen van het eigen gedrag: Hoe reageert de ander als ik dit zeg of doe? Hoe ver kan ik gaan met het uitoefenen van invloed op de ander? Hoe ver kan de ander gaan bij mij? Dit geëxperimenteer kan leiden tot negatieve interactie, uiteenlopend van het uithalen van een onschuldige grap tot het terroriseren van een ander. Of we dat nou leuk vinden of niet: er is waarschijnlijk geen mens die tijdens zijn of haar puberteit nooit het onderwerp is geweest van spot, die zich nooit buitengesloten heeft gevoeld en met wie nooit een grap is uitgehaald. Dat wil in het geheel niet

zeggen dat we ons moeten neerleggen bij pesterijen. Maar het betekent wel dat we moeten proberen om een onderscheid te maken tussen (onschuldige) plagerijen en (ernstiger) pestgedrag.

Hieronder volgen vier belangrijke indicatoren om plaag- van pestgedrag te onderscheiden; ze kunnen volwassenen (ouders/verzorgers, docenten) helpen om pestgedrag tijdig te herkennen:

1. Wat is de impact van het gedrag? Hoe reageert de gepeste? Lacht deze vrolijk mee of wordt de leerling boos/verdrietig? Ook in het eerste geval is de impact overigens soms groter dan de leerling laat merken...
2. Is het gedrag wederkerig? Twee jongens die elkaar duwen in de gang duidt meestal niet op pesten; wanneer het steeds de ene jongen is die de andere duwt, is dat mogelijk wél het geval.
3. Is het gedrag relationeel? Het uithalen van een 'geintje' bij je beste vriendin duidt meestal niet op pesten; als dader en slachtoffer helemaal geen vriendschappelijke contacten onderhouden, is dat mogelijk wél het geval.
4. Is de verhouding gelijkwaardig? Wie uitdeelt, moet ook kunnen incasseren: is het slachtoffer een leerling die zelf ook wel eens een 'geintje' uithaalt en die bovenaan de pikorde staat?; of betreft het een leerling die vaak het slachtoffer is en onderaan staat (de 'pispaal')?

Vormen van pestgedrag

Er zijn veel vormen van pestgedrag. Een belangrijke eigenschap is dat het vaak herhalend van karakter is en dat het vaak niet los staat van ander gedrag dat voor leerlingen en personeel onaangenaam is.

Mondeling

- Vernederen en belachelijk maken.
- Jennen, als de leerling die het slachtoffer is in de klas iets zichtbaars of hoorbaars moet doen. Bijvoorbeeld een spreekbeurt, een gesprek of discussie in de klas.
- (Uit)schelden.
- (Be)dreigen).
- Steeds met bijnamen aanspreken terwijl het slachtoffer aangeeft dat hij of zij dit als vervelend ervaart.

Digitaal/schriftelijk

- Vervelende en of bedreigende briefjes geven.
- Vervelende of bedreigende sms'jes over andere digitale berichten versturen aan een leerling.
- Vervelende of bedreigende mails versturen of dergelijke taal verspreiden via chatboxen, forums of andere sociale netwerken zoals Facebook of Twitter en dergelijke.
- NB: zie hiervoor ook 'cyberpesten' in deze bijlage.

Lichamelijk:

- Trekken aan kleding, duwen en sjorren, schoppen en slaan.
- Krabben en aan haren trekken.
- Wapens, van welke soort dan ook, gebruiken.
- Achtervolgen.
- Opjagen en achterna lopen.
- In de val laten lopen, klem rijden of zetten.
- Opsluiten.

Uitsluiten

- Doodzwijgen of negeren.
- Uitsluiten van feestjes en andere klassenactiviteiten buiten school.
- Uitsluiten bij groepsopdrachten, gymmen/sporten, toernooien etcetera.
- Stelen en vernielen:
  - Afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen.
  - Kliederen op iemands schriften, agenda of schoolboeken.
  - Schoolboeken en -tassen laten 'wegraken', in de prullenbak of buiten verstopten.
  - Banden lek prikken, fiets beschadigen.
  - Electronische leermiddelen zoals iPads of telefoons wegnemen of beschadigen.

Afpersen:

- Dwingen om geld of spullen af te geven.
- Het afdwingen om iets voor de pester te doen.

Verschillende rollen

Hoe verschillend de situaties ook zijn waarbij sprake is van pesten, vaak voltrekken deze zich volgens een vast patroon. Zo zijn vaak vaste rollen te herkennen:

Gepeste:

- Voelt zich vaak verdrietig en eenzaam.
- Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen; is bang dan nog meer gepest te worden.

Pester:

- Is vaak onzeker en wil graag populair zijn en stoer gevonden worden.
- Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.

Meepester:

- Doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort.
- Is bang om zelf gepest te worden.

Helper:

- Neemt het op voor de gepeste.
- Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester.
- Helpt graag en is daarom vaak populair.

Stiekemer:

- Vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee.
- Is bang om zelf gepest te worden.
- Roept anderen erbij om het pesten te steunen.

Buitenstaander:

- Denkt dat er in de klas niet gepest wordt en het kan hem/haar ook niets schelen, zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft.

Stille:

- Bemoeit zich er niet mee vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen; is bang zelf gepest te worden.

Cyberpesten

Cyberpesten is pesten via internet of telefoon. Ook nu gaat het om uitschelden, belachelijk maken en buiten sluiten.

Vormen van cyberpesten:

Beledigen via sms, mail, chat of andere sociale media:

- Je stuurt elkaar vervelende boodschappen. Dit gebeurt vaak anoniem of onder een verzonnen naam.

Misleiden via internet of mobieltje:

- Je voordoen als iemand anders, door bijvoorbeeld een online nepprofiel aan te maken. Omdat je elkaar niet ziet, geloof je al snel dat degene aan de andere kant echt degene is die hij zegt dat hij is. Je kunt op veel plaatsen verbergen wie je echt bent. Gebruik hiervan is pesten.

Bedreigen via internet of mobieltje:

- Omdat je kunt verbergen wie je echt bent in het contact via internet of mobieltje, kun je iemand gemakkelijk bedreigen.

Roddelen via internet:

- In het contact via internet kan gemakkelijk geroddeld worden. Bijvoorbeeld via mail of chat.
- Degene over wie geroddeld wordt, wordt gewoon niet uitgenodigd voor het gesprek.

Inbreken in iemands mailbox of chatprogramma:

- Door achter iemands wachtwoord te komen, kun je in zijn mailbox komen of je in een chatprogramma voordoen als die persoon. Je kunt dan uit naam van die persoon vervelende berichtjes rondsturen naar zijn contactpersonen.

Foto's van mobieltjes en webcam op internet plaatsen:

- Met een mobieltje en een webcam kun je ongemerkt foto's maken. Deze foto's kunnen heel persoonlijk zijn. Vaak worden deze foto's nog bewerkt om iemand belachelijk te maken. Vervolgens worden ze op internet geplaatst. Foto's die op internet verschijnen, zijn heel moeilijk te verwijderen, omdat ze overal weer kunnen opduiken.

Bezemen:

- Leerlingen plaatsen soms filmpjes van elkaar op Youtube, met beledigende teksten, soms met adresgegevens erbij.

Virussen sturen:

- Door virussen naar iemands computer te sturen, zorg je ervoor dat die computer crasht.

Bijlage 2

Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling

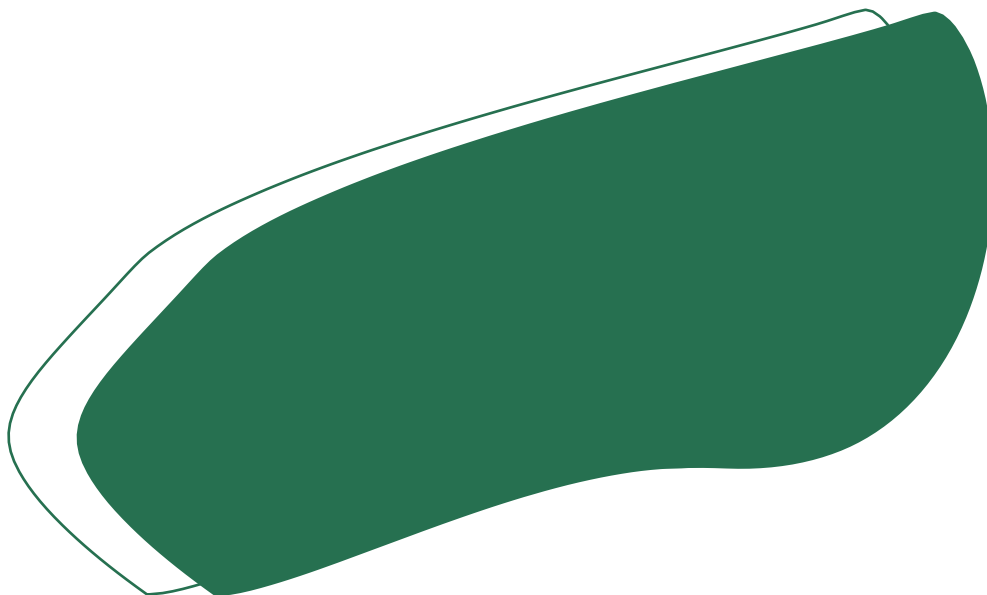
Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling

Feiten

- Klopt het dat je gepest wordt? (H)erkenning van het probleem en rekening houdend met diverse verschijningsvormen hiervan.
- Door wie word je gepest? (doorvragen: Zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: Zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders/verzorgers of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen? Hoe ga je hiermee om?
- Zijn er jongeren die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?

Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:

- Hoe communiceert de leerling met anderen?
- Welke lichaamstaal speelt een rol?
- Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
- Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Bijlage 3

Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

Alvorens er een gesprek met de pester wordt gehouden heeft degene die het gesprek aangaat zich er van overtuigd dat degene met wie het gesprek plaatsvindt inderdaad schuldig is aan het gemelde gedrag.

Het doel van dit gesprek is drieledig:

1. De leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan.
2. Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
3. Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt.

Confronteren

*Confronteren en kritiek **geven** is niet hetzelfde*

Confronteren is:

- Probleemgericht en richt zich op gedrag dat waar te nemen is. Zodra we interpretaties gaan geven aan gedrag, wordt het persoonsgericht, bijvoorbeeld: "je hebt cola in de tas van Piet laten lopen. Dat doe je zeker omdat je graag de lolligste bent!" Zodra we gaan interpreteren reageren we een gevoel van frustratie op die ander af en zijn we gestopt met confronteren en begonnen met kritiseren.
- Relatiegericht. Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie, bijvoorbeeld: "Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen haar en ik wil dat je daarmee ophoudt". Zeg nooit: "Je bent heel gemeen". Je wilt duidelijk verder met de jongere. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is.
- Specifiek blijven. Je benoemt de situatie waar het over gaat en vermijdt woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek wordt vaak algemeen.
- Veranderingsgericht. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemd is, richt jij je op het waarom? Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? Etcetera.

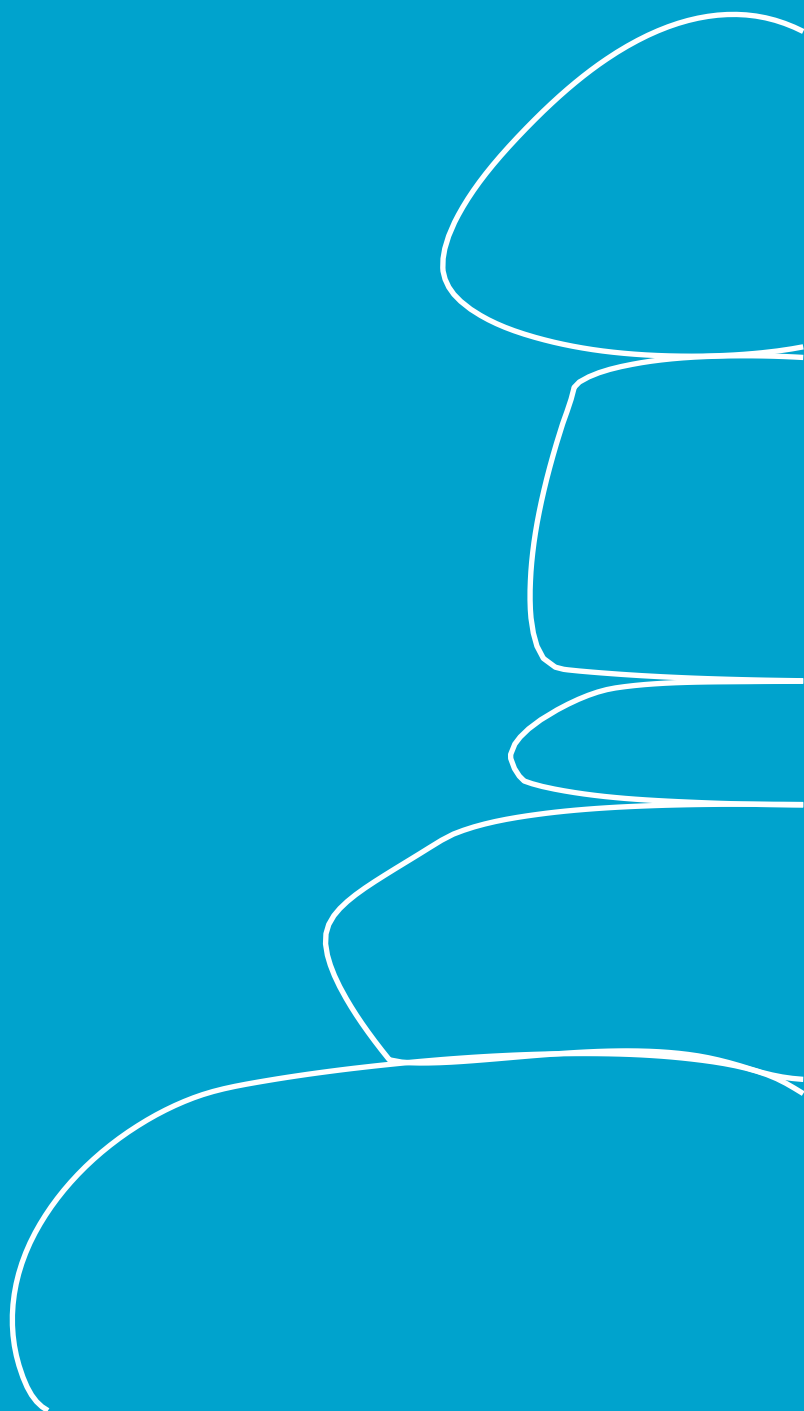
Maak duidelijk dat er een tekort aan empathisch vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen? Bied zo nodig hulp aan.

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt (zie richtlijnen pesten).

Bijlage 4

melding van gepest worden

Melding van gepest worden

HONDRUG
COLLEGE EMMEN

jou. zien. groeien.

Vul deze vragenlijst in. Wees wel eerlijk!

1. Door wie word je gepest?:

Naam: ..... Klas: .....

Naam: ..... Klas: .....

Naam: ..... Klas: .....

2. Wie is de ergste pester?

Naam: ..... Klas: .....

3. Hoe word je gepest?*

uitlachen / uitschelden / je mag niet meedoen / leugens over je vertellen / spullen
afpakken of kapotmaken / bedreigen of bang maken / lelijke dingen zeggen / aanraken
of beetpakken / duwen / schoppen / slaan /
anders: .....

4. Waar word je gepest?*

in de klas / in de school / op het plein / buiten de school

5. Wat heb je zelf gedaan?*

terugschelden / terugslaan of schoppen / uitlachen / weglopen / niets /
anders: .....

6. Heb je zelf wel eens gepest?*

ja / nee

7. Weten je ouders dat je gepest wordt en je een melding van pesten gaat doen?*

ja / nee

Datum: .....

Naam: .....

Klas: ..... Handtekening: .....

* Omcirkel wat van toepassing is.

Lever deze melding in bij je mentor of de vertrouwenspersoon.

De mentor of vertrouwenspersoon zal dan een afspraak met je maken voor een gesprek en met je afspreken wat de volgende stappen zijn om het pesten te stoppen.

Om pesten te stoppen is een melding alleen niet genoeg, maar zal ook de pester (of pesters) moeten weten van deze melding. Een volgende stap is (als jij daar mee instemt) dat de pester (of pesters) een kopie van jouw 'melding van gepest worden' krijgt en een vragenlijst die ingevuld moet worden. Jij krijgt daarna een kopie van deze ingevulde vragenlijst. Zowel de melding van gepest worden als de ingevulde vragenlijst komen in het leerlingdossier. Afhankelijk van de ernst van het pesten (of als er een nieuwe melding binnenkomt van gepest worden), kunnen ook de ouders/verzorgers van beide partijen worden geïnformeerd over deze melding en worden uitgenodigd voor een gesprek op school.

De mentor of vertrouwenspersoon zal samen met jou dus afspreken wat in jouw geval het beste is en de volgende stappen afspreken.

Bijlage 5

vragenlijst naar aanleiding van een melding over gepest worden

Vragenlijst naar aanleiding van een melding over gepest worden:

**HONDRUG
COLLEGE EMMEN**

jou. zien. groeien.

Aan: ..... Klas: ..... Van: .....

Pesten is op onze school niet toegestaan. Toch is er een melding binnengekomen dat jij iemand zou pesten. Met de volgende vragen willen we graag van jou weten wat er aan de hand is. Lever deze vragenlijst ingevuld en ondertekent binnen een dag weer in bij je mentor.

1. Heb je de 'melding van gepest worden' gekregen en doorgelezen?*

ja / nee

2. Heb jij volgens deze melding gepest of meegedaan met het pesten?*

ja / nee / anders: .....

3. Als je gepest hebt, waarom doe je dat dan?

.....
.....
.....

4. Wordt jezelf gepest?*

ja / nee

Indien ja geantwoord, dan eventueel toelichting:

.....
.....
.....

5. Wil jij helpen om het pesten te stoppen?*

ja / nee

Ik heb deze vragenlijst eerlijk ingevuld

Datum: .....

Naam: .....

Klas: ..... Handtekening: .....

* Omcirkel wat van toepassing is.

Lever deze vragenlijst ingevuld en ondertekend binnen een dag weer in bij je mentor.

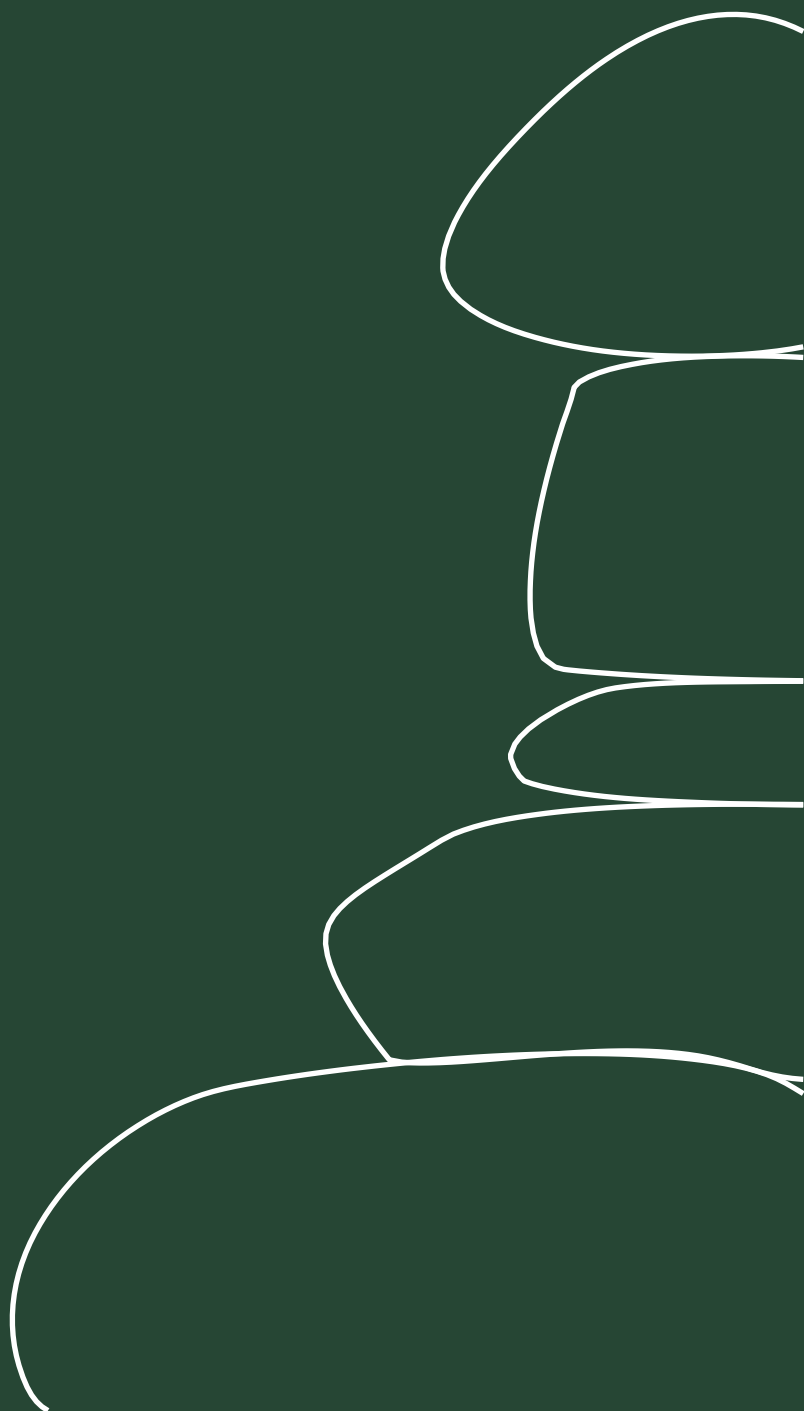
De mentor zal dan een afspraak met je maken voor een gesprek en met jou afspreken wat de volgende stappen zijn.

De leerling die de 'melding van gepest worden' heeft gedaan, krijgt sowieso een kopie van jouw ingevulde vragenlijst. Zowel de melding als de ingevulde vragenlijst komen ook in het leerlingdossier.

Afhankelijk van de ernst van het pesten (of als er een nieuwe melding binnenkomt van gepest worden), kan de school besluiten om ook de ouders/ verzorgers van beide partijen te informeren over deze melding en hen uit te nodigen voor een gesprek op school.

Bijlage 6

voorbeeld van gedragsregels

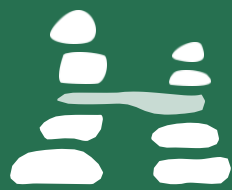
Voorbeeld van gedragsregels:

Dit dient als basis en kan per gebouw, team en/of klas worden aangevuld.

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen in school.

Daarom houd ik mij aan de volgende afspraken:

- Ik accepteer de ander zoals hij is en ik discrimineer niet.
- Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen en roddelen.
- Ik blijf van de spullen van een ander af.
- Als er ruzie is zoek ik iemand die de ruzie helpt oplossen.
- Ik bedreig niemand, ook niet met woorden of digitaal.
- Ik neem geen wapens of drugs mee naar school.
- Ik gebruik geen geweld, ook geen digitaal geweld.
- Als iemand mij hindert vraag ik hem of haar duidelijk daarmee te stoppen.
- Als dat niet helpt, vraag ik een docent of mijn mentor om hulp.

HONDSRUG
COLLEGE EMMEN

jou. zien. groeien.